

9.02.2022

EU er blevet en kampplads i Frankrig. Men fransk skepsis ligner ikke den danske

Lige præcis dét, der gør mange franskmænd skeptiske over for EU, er dét, som får mange danskere til at bakke op om EU. Og omvendt.

Skrevet af

Catharina Sørensen

Kampen om det magtfulde hverv som Frankrigs præsident spidser til forud for første runde af præsidentvalget til april. Den franske højrefløj står stærkt i meningsmålingerne men udfordres af dramatiske personopgør. Yderst til højre lægger Marine Le Pen arm med den endnu mere yderligtgående Eric Zemmour. Og deres kamp presser republikanernes nyvalgte leder, Valérie Pécresse. Hun skal forsøge at samle et parti, der er dybt splittet over, hvor langt man skal gå for at undgå at bløde flere vælgere til Le Pen og Zemmour.

I den sammenhæng er EU blevet en kampplads i præsidentvalget. Rundtom i partikontorerne har man nemlig lagt mærke til, at Frankrig i disse år skiller sig ud som et af EU's lande med de mest euroskeptiske borgere. Altimens man i Emmanuel Macron har en præsident, der i den grad vil det europæiske projekt.

Såvel Pécresse, som Le Pen og Zemmour, forsøger at udstille Macron som en leder, der ligefrem sætter EU forud for Frankrig. Det kom især til udtryk, da Frankrig den 1. januar overtog den halvårlige tjans som EU-formandskab. For at fejre det havde man prydet nationalklenodier som Triumfbuen og Eiffeltårnet med gigantiske EU-flag. Men flagene lagde op til kontrovers, ikke til fejring. Le Pen kaldte det et angreb på fransk identitet og truede med sagsanlæg. Ifølge Zemmour var det en fornærmelse. Pécresse anklagede Macron for at "udslette fransk identitet".

I Danmark vækker EU-flaget heller ikke udelt begejstring. Men ellers er der ikke de store lighedstegn mellem danskere og franskmænd, når det kommer til EU-holdninger. Faktisk er der så store forskelle, at lige præcis dét, der gør mange franskmænd skeptiske over for EU, netop er dét, som får mange danskere til at bakke op om EU. Og omvendt. Det viser studier af årtiers meningsmålinger om borgernes holdninger til samarbejdet.

Kort sagt ønsker mange i Frankrig EU som en social union, der lovgiver om mindsteløn og koordinerer velfærdspolitik – noget der bl.a. kom til udtryk i protestbevægelsen De Gule Veste. Ligesom daværende præsident De Gaulle var arg modstander af Storbritanniens EU-optagelse i 1972, var franskmænd blandt de mest lunkne befolkninger over for den store østudvidelse i 2004 – i frygt for at det ville udvande samarbejdet. For mange i Frankrig er det ideelle EU formentlig en ganske snæver klub, hvor der træffes beslutninger med flertalsafgørelser.

For mange danskere er EU først og fremmest et økonomisk bekendtskab. Et samarbejde, der gør os rigere. Hvor handelsbarrierer fjernes, men hvor man skal

holde sig langt væk fra emner som social- og arbejdsmarkedspolitik. Og hvor man bevarer retten til at nedlægge veto over for nye beslutninger.

På trods af, at der altså er udbredt euroskepsis i både Danmark og Frankrig, har kontrasten mellem ønskerne til EU været til at få øje på. Det kom også til udtryk, da et flertal af franskmænd stemte nej til EU's forfatningstraktat ved en folkeafstemning i 2005. En måling dengang viste, at 48% af franskmændene var imod traktaten, fordi den "ikke var social nok". "Blot" 18% i Danmark delte den kritik. Danskernes hovedanke mod traktaten - delt af 42% - var derimod, at den indebar et tab af national suverænitet. Det var et kritikpunkt for 18% i Frankrig.

I de kommende uger vil Macron forsøge at vise sine vælgere, at hans store EU-engagement gør en forskel for dem. Det sker bl.a. gennem topmøder om at udvikle større europæisk suverænitet på det teknologiske og forsvarspolitiske område. Fra dansk side vil det formentlig give anledning til neglebidning. Men på især ét område er der i dag udsigt til, at danskere og franskmænd kigger samme vej inden for EU-politikken, og det gælder ønsket om, at Europa ovenpå coronakrisen skal være langt mere selvforsynende af f.eks. medicin og vacciner.